

VAZDUH

LEPOTE UVCA I KAKO
DA GA SAČUVAMO

SAZNAJTE KAKO NAŠI
SAGOVORNICI OBJAŠNJAVA
UTICAJ VAZDUHA NA STARENJE
I OKOLINU

VULKANI, NJIHOV
LEKOVITI I POGUBNI
UTICAJ

NAUČNI KLUB
Kragujevac

REČ UREDNIKA

Poštovani čitaoci,

Dobrodošli u prvi broj našeg web magazina! Veliko nam je zadovoljstvo da vam predstavimo kolekciju zanimljivih članaka, impresivnih vizuala i jedinstvenih intervjeta koje su stvorili naši talentovani saradnici.

Kao urednici, oduševljeni smo što vidimo našu viziju kako se ostvaruje zahvaljujući posvećenosti i kreativnosti svakog uključenog pojedinca. Zahvalni smo svim kreatorima tekstova koji su brižljivo ispisali svoje reči, dizajnerima koji su ih predivno preneli na ekran, i svima onima koji su na bilo koji način doprineli da naša ideja, strast, i predanost postanu realnost.

Ovaj časopis nije samo publikacija; to je svedočanstvo o umeću saradnje i lepoti različitih perspektiva koje se spajaju kako bi stvorile nešto zaista izvanredno. Okrećući svaku stranicu, nadamo se da ćete pronaći inspiraciju i uživati u svakom novom saznanju.

Svim našim saradnicima, hvala vam što delite svoj talenat i veštine sa nama. Vaša predanost i trud postavili su temelje za ono što obećava da će biti uzbudljivo putovanje u budućnost. I našim čitaocima, hvala vam što ste nam se pridružili u ovoj avanturi. Vaša podrška znači nam mnogo.

Neka ovo bude samo početak. Do sledećeg putovanja sa nama, udahnite duboko i dišimo zajedno VAZDUH.

Vaš Urednički tim

VAZDUH-TEMA SVIH GENERACIJA

Vazduh je jedna od najuniverzalnijih tema koja povezuje sve generacije. Ova nevidljiva supstanca ima ogroman uticaj na naše zdravlje, prirodu i našu planetu.

Mlađe generacije su sve više svesne važnosti očuvanja vazduha i njegovog kvaliteta. Kroz obrazovanje i podizanje svesti, mladi postaju aktivni zagovornici zaštite životne sredine i borbe protiv zagađenja vazduha. Oni su pokretači inovativnih rešenja, poput električnih vozila i obnovljive energije, koja imaju za cilj smanjenje emisija štetnih gasova i poboljšanje kvaliteta vazduha za buduće generacije.

VAZDUH-TEMA SVIH GENERACIJA

Starije generacije takođe prepoznaju važnost čistog vazduha, jer su svedoci promena koje su se dogodile tokom godina. Oni se sećaju vremena kada je vazduh bio čistiji i kada su se prirodni resursi koristili na održiviji način. Stariji ljudi često podržavaju napore za očuvanje vazduha i prenose svoje vrednosti na mlađe generacije.

UVAC, MESTO GDE VAZDUH ODUZIMA DAH

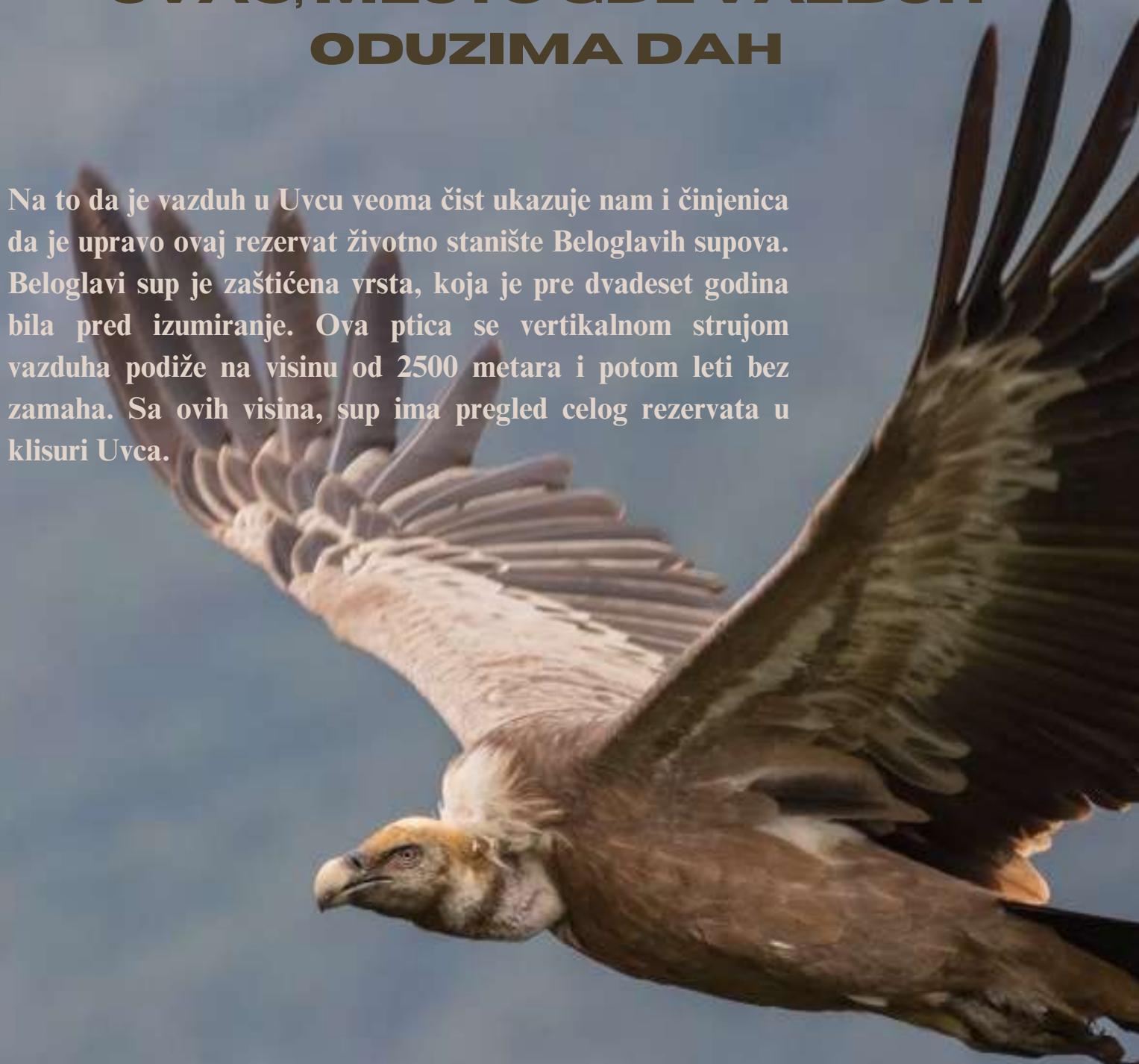
Uvac je veličanstvena reka u jugozapadnoj Srbiji, a njen specijalni rezervat prirode je zaštićena zona, bogata čistim vazduhom, biljnim i životinjskim svetom koju okružuje prozirno čista reka.

U ovom području vazduh je rezređen, vazdušni pritisak je nizak i mešaju se uticaji mediteranske i planinske klime. Zbog svega navedenog i bujne vegetacije koja ovde raste specijalni rezervat prirode „Uvac“ ima neograničene lekovite faktore.

Klimatske odlike u ovoj vazdušnoj banji povoljno utiču na mnoge bolesti kao što su: anemija, kardiovaskularne bolesti i alergije, ali i na celokupno stanje oslabljenog organizma.

UVAC, MESTO GDE VAZDUH ODUZIMA DAH

Na to da je vazduh u Uvcu veoma čist ukazuje nam i činjenica da je upravo ovaj rezervat životno stanište Beloglavih supova. Beloglav sup je zaštićena vrsta, koja je pre dvadeset godina bila pred izumiranje. Ova ptica se vertikalnom strujom vazduha podiže na visinu od 2500 metara i potom leti bez zamaha. Sa ovih visina, sup ima pregled celog rezervata u klisuri Uvca.

Međutim, ono što će prvo primetiti jesu novopečena gradilišta. Uskoro će se izjednačiti broj beloglavih supova sa brojem divljih, bespravno podignutih objekata u specijalnom rezervatu prirode „Uvac“. Kolonija beloglavih supova trenutno broji oko 300 jedinki, dok kamp-kućica, drvenih vikendica i matalnih kontejnera ima više od 260. Pitanje je ko će dobiti ovu trku? Da li novopečeni objekti koji se grade svakoga dana sve više i više ili veliki nebeski grabljivac koji se teško i sporo razmnožava.

NAJZAGADJENIJI GRADOVI NA SVETU

-
- 1. Damam, Saudijska Arabija (124,11 µg/m³)**
  - 2. Lahor, Pakistan (111,63 µg/m³)**
  - 3. Daka, Bangladeš (84,73 µg/m³)**
  - 4. Delhi, Indija (84,39 µg/m³)**
  - 5. Muzafarnagar, Indija (81,35 µg/m³)**

  - 6. Bagdad, Irak (77,62 µg/m³)**
  - 7. Gaziabad, Indija (74,72 µg/m³)**
  - 8. Patna, Indija (67,20 µg/m³)**
  - 9. Hapur, Indija (67,02 µg/m³)**
  - 10. Pešavar, Pakistan (66,15 µg/m³)**

GRADOVI NAJČISTIJEG VAZDUHA

1. Ciriš, Švajcarska ($0,49 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
2. Pert, Australija ($1,61 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
3. Ričards Bej, Južna Afrika ($2,38 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
4. Hobart, Australija ($2,55 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
5. Rejkjavik, Island ($3,38 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

6. Krivij Rih, Ukrajina ($3,42 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
7. Lančeston, Australija ($3,51 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
8. Volongong, Australija ($3,70 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
9. Sidnej, Australija ($3,85 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
10. Honolulu, SAD ($3,91 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

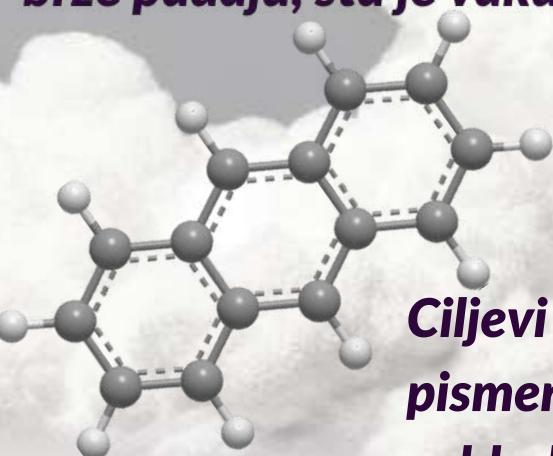
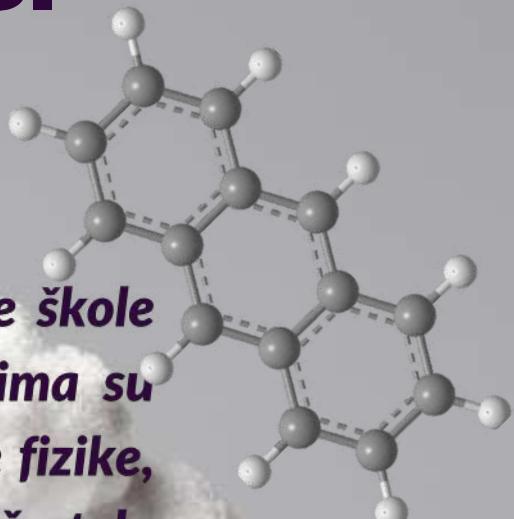
KRETANJE I NEVIDLJIVI SARADNICI

Naučni klub grada Kragujevca je u periodu od 1. februara do 30. juna 2023. godine organizovao zanimljiv projekat pod nazivom „Kretanje i nevidljivi saradnici“.

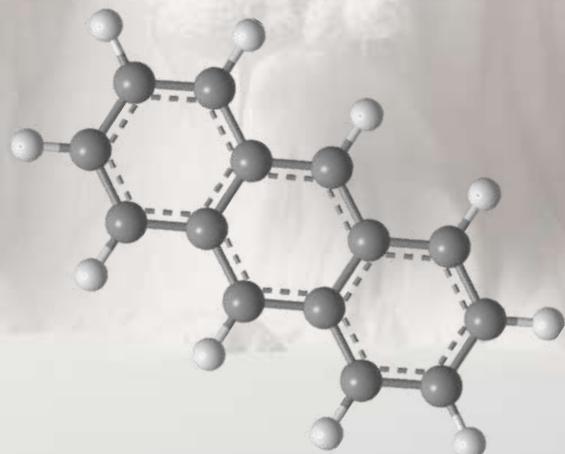
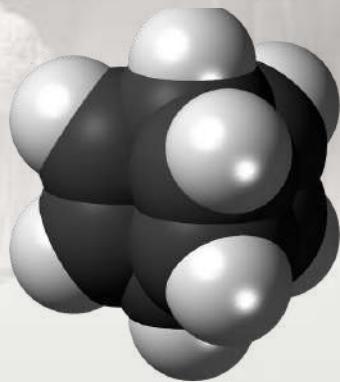
Projekat je realizovan u vidu kreativnih radionica koje u vezi sa predmetom fizike, pošto su istraživanja pokazala da dosta učenika starijeg uzrasta ima problema sa razumevanjem pojedinih oblasti iz ove nauke.

KRETANJE I NEVIDLJIVI SARADNICI

Sa učenicima četvrtog razreda osnovne škole organizovane su dve radionice na kojima su upućeni u neke jednostavnije segmente fizike, na primer: kako radi padobran, da li teža tela brže padaju, šta je vakum.

Ciljevi ovog projekta bili su razvijanje naučne pismenosti na zabavane načine i otkrivanje zabluda na ovu temu. Korišćena je simulacija kao i video materijali o uticaju sile gravitacije i sile otpora sredine.

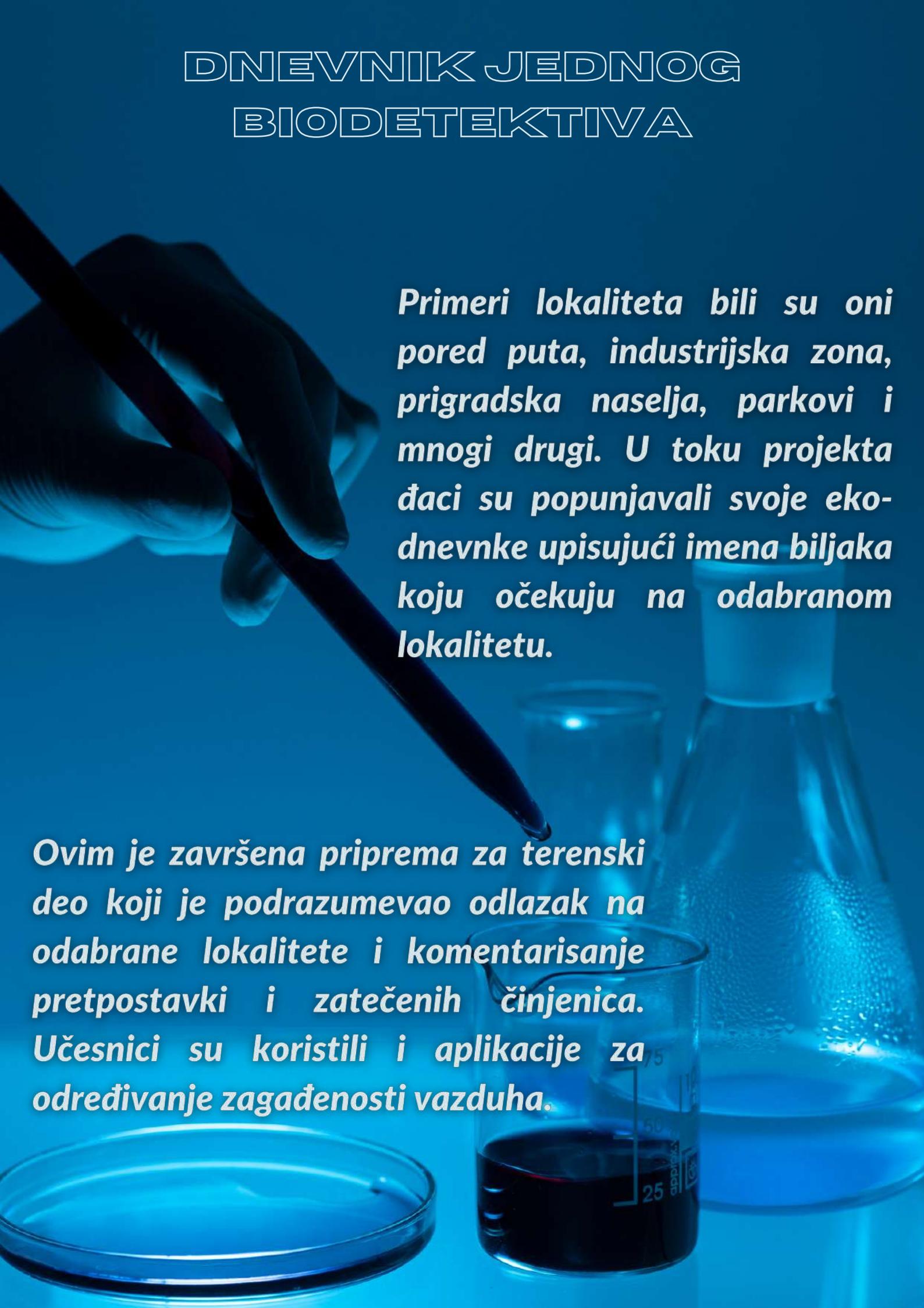
DNEVNIK JEDNOG BIODETETIVA

Dnevnik jednog bio-detektiva je projekat koji je realizovan u periodu od marta do juna 2023. godine. Prvi deo projekta sproveden je u prostorijama Naučnog kluba Kragujevac. Radionica je otpočela kratkim eksperimentima iz hemije i fizike.

Pomenute eksperimente, „Veseli plamen“ i „Da li ima vatre bez vazduha“, đaci su ilustrovali u svojim eko-dnevnicima. Kroz pomenute eksperimente, učesnici su zaključili da biljke mogu biti odličan indikator zagađenosti vazduha. Drugi deo predstavljao je odabir lokaliteta koji su đaci ispitivali.

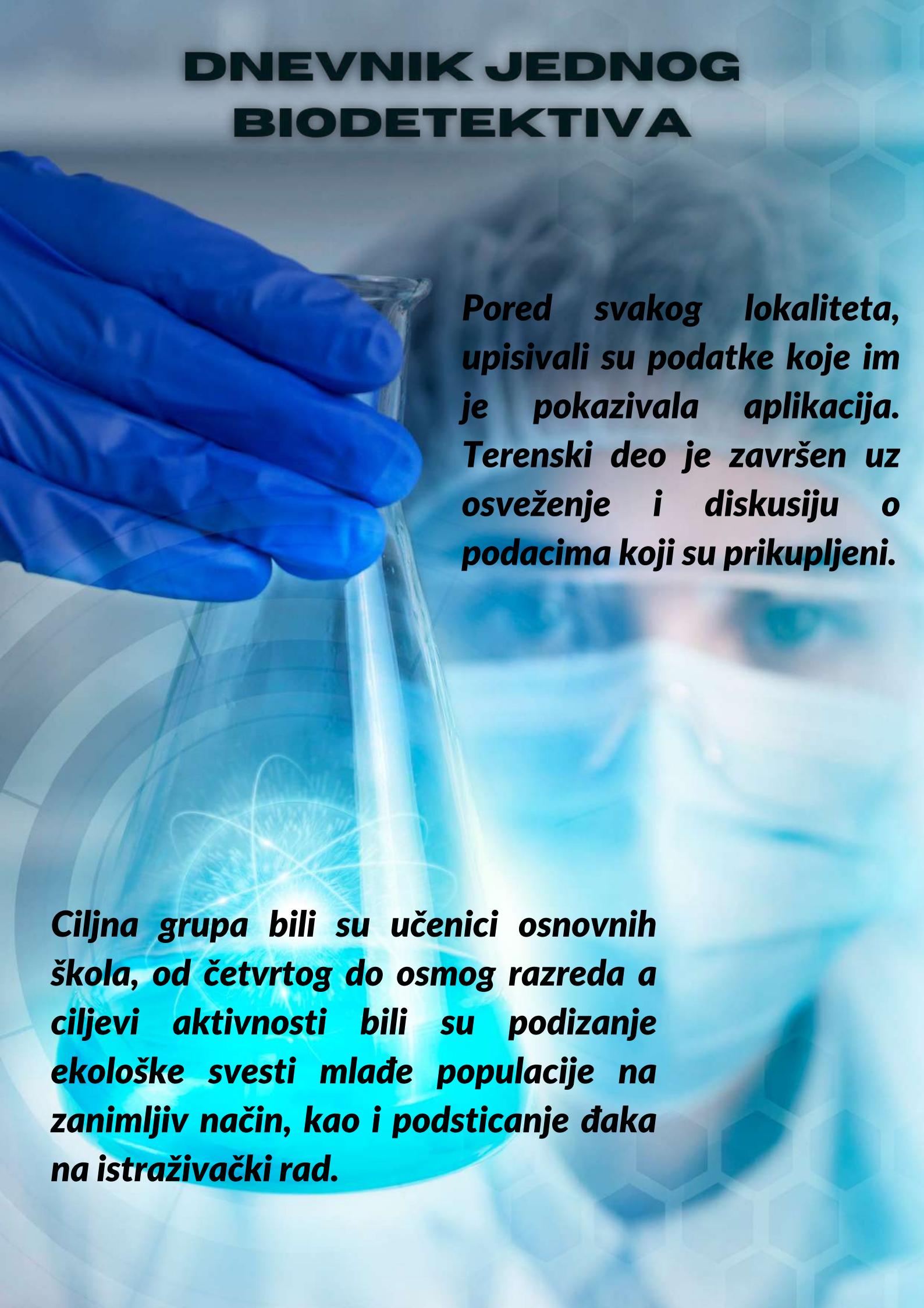
DNEVNIK JEDNOG BIODETEKTIVA

Primeri lokaliteta bili su oni pored puta, industrijska zona, prigradska naselja, parkovi i mnogi drugi. U toku projekta đaci su popunjavali svoje eko-dnevne upisujući imena biljaka koju očekuju na odabranom lokalitetu.

Ovim je završena priprema za terenski deo koji je podrazumevao odlazak na odabrane lokalitete i komentarisanje pretpostavki i zatečenih činjenica. Učesnici su koristili i aplikacije za određivanje zagađenosti vazduha.

DNEVNIK JEDNOG BIODETEKTIVA

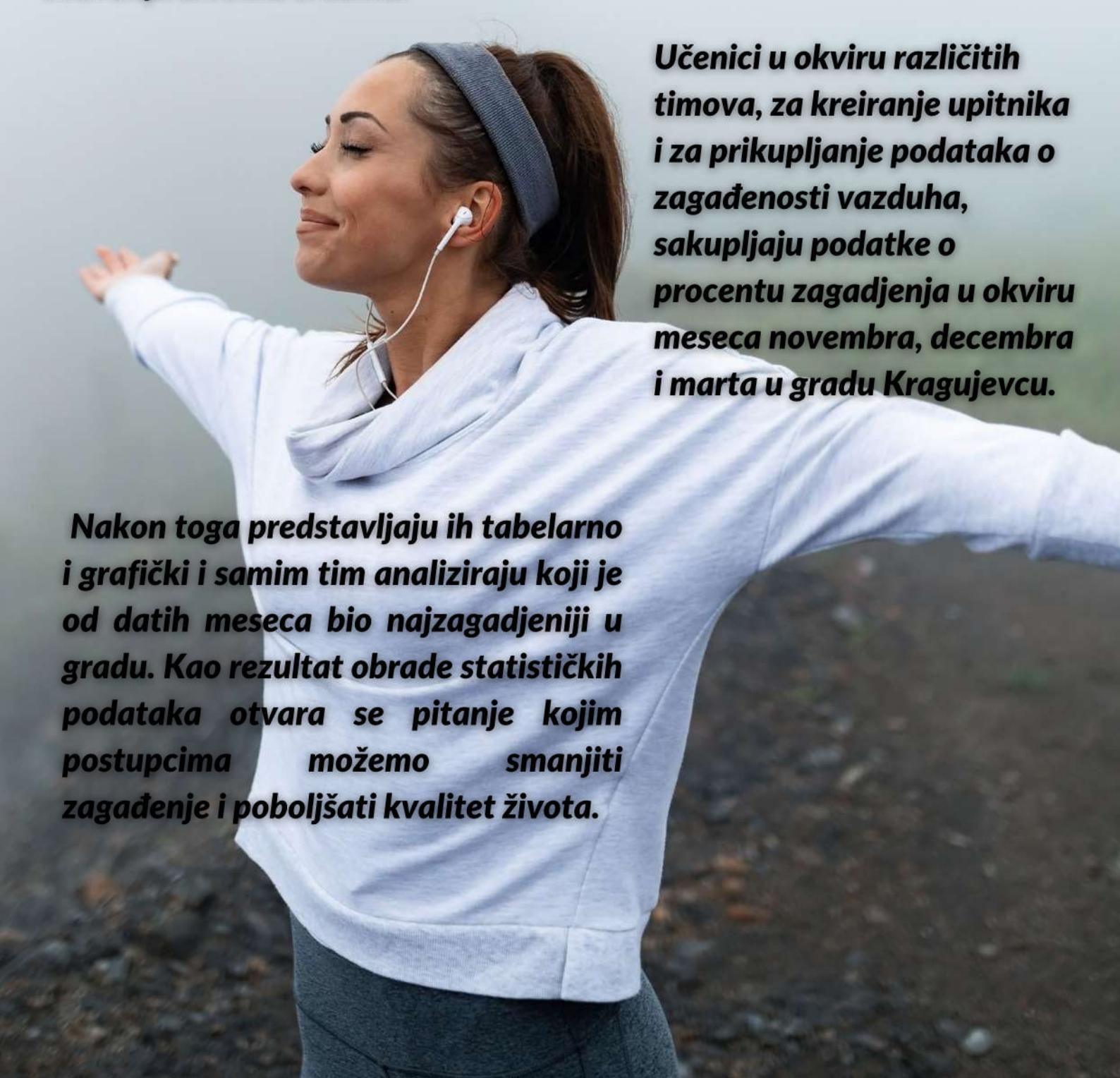

Pored svakog lokaliteta, upisivali su podatke koje im je pokazivala aplikacija. Terenski deo je završen uz osveženje i diskusiju o podacima koji su prikupljeni.

Ciljna grupa bili su učenici osnovnih škola, od četvrtog do osmog razreda a ciljevi aktivnosti bili su podizanje ekološke svesti mlađe populacije na zanimljiv način, kao i podsticanje đaka na istraživački rad.

BEZ VAZDUHA NEMA DAHA

Bez vazduha nema daha je projekat organizovan u periodu od novembra 2022. do jula 2023. godine. U vidu prezentacija, realizovani projekat za cilj ima podizanje svesti o značaju čistog vazduha, promovisanje nauke, i edukaciju učenika i šire javnosti o značaju zaštite i očuvanja životne sredine.

Učenici u okviru različitih timova, za kreiranje upitnika i za prikupljanje podataka o zagađenosti vazduha, sakupljaju podatke o procentu zagadjenja u okviru meseca novembra, decembra i marta u gradu Kragujevcu.

Nakon toga predstavljaju ih tabelarno i grafički i samim tim analiziraju koji je od datih meseca bio najzagadjeniji u gradu. Kao rezultat obrade statističkih podataka otvara se pitanje kojim postupcima možemo smanjiti zagađenje i poboljšati kvalitet života.

UTICAJ ZAGAĐENOG VAZDUHA NA ZDRAVLJE ČOVEKA

Brojne čestice koje se nalaze u vazduhu mogu dovesti do pojave raznih infekcija, ne samo u respiratornom traktu, već i na drugim mestima u ljudskom organizmu.

Infekcija se naročito lako ostvaruje u slabo provetrenim, zatvorenim prostorijama u kojima boravi veliki broj ljudi. Šem respiratornih zaraznih bolesti vazduhom se mogu preneti uzročnici nekih transmisivnih i crevnih bolesti (kuge, odnosno Enterobijaze).

Pored mikroorganizama, na isti način prenose se i drugi biološki, fizički i hemički agensi poput polena cveća, dlake životinja, radioaktivnih čestica i ugljen monoksida.

Kako bi smo spričili pojavu raznih infekcija i očuvali sopstveno zdravlje, neophodno je da se posvetimo očuvanju i poboljšanju kvaliteta vazduha.

ISKRICE ZNANJA U VAZDUHU

- NAUKA I ZABAVA -

U okviru godišnjeg programa Naučnog kluba Kragujevac organizovan je projekat sa pet tematskih radionica iz oblasti fizike, biologije i meteorologije. Ova inspirativna aktivnost je trajala od 1. septembra 2022. do 30. aprila 2023. godine, dajući učenicima između 12 i 15 godina priliku da se bave različitim temama tokom zimskog raspusta. Radionice su se fokusirale na pet ključnih tema, uključujući pitanja kao što su težina vazduha, atmosferski pritisak, uticaj vazduha na klimu, praćenje zagađenja vazduha i život sa suncem.

Vizija ovog projekta nije bila samo da pruži teorijsko znanje, već da podstakne učenike da učestvuju u stvarnim i virtuelnim eksperimentima tokom kojih će rešavati probleme i razvijati ključne veštine za 21. vek. Organizatorke, Ana Marković i Biljana Živković, bile su posvećene ostvarenju ovog cilja i nesebično pružale podršku učenicima tokom ovog putovanja kroz fascinantni svet fizike, biologije i meteorologije.

UDAHNI, VEŽBAJ I UČI

Naučni klub grada Kragujevca organizovao je od aprila do maja zapažen Projekat pod nazivom „Udahni, vežbaj i uči“ za polaznike predškolskog uzrasta. Tokom dva meseca svakog radnog dana predavači su boravili u Velikom parku grada pored Lepenice sa različitim grupama predškolaca.

Na čistom i svežem vazduhu šetnja je počinjala vežbama zagrevanja kroz koje su obnavljali stečena znanja o geometrijskim oblicima i njihovoј upotrebi u svakodnevnom životu. Upravnjavane su i vežbe disanja, ali i spretnosti, snalažljivosti, kao i motorika koja je posebno važna za ovaj uzrast.

Kroz ovaj projekat savladana je i mala škola tenisa u okviru koje su mališani stekli znanja o osnovnim pravilima ovog sporta i savladali neophodnu terminologiju, a samim tim i pojam rotacije.

UDAHNI, VEŽBAJI I UČI

Poslednja stavka boravka u „plućima“ grada Kragujevca bila je radionica posvećena znanju o trkama. Podeljeni u dve grupe, takmičili su se u atletskoj disciplini „Štafeta na 50 metara“. Na ovaj način, učesnici ovih radionica usvojili su znanja o geometrijskim oblicima i poboljšali motoriku i brzinu.

Cilj ovog projekta bio je i buđenje svesti o boravku u prirodi, na čistom vazduhu, znanja o značaju fizičke aktivnosti u svim vremenskim uslovima, kao i promocija matematike i njen značaj u svakodnevnom životu. Na ovaj način, najmlađi su imali priliku da uvide važnost parkovskih površina i zelenila u gradskom jezgru.

GOSPODARI NEBA

Naučni klub grada Kragujevca je u periodu od septembra do decembra 2022. godine sproveo zanimljiv projekat pod nazivom „Gospodari neba“. Ovaj projekat obuhvata naučno okupljanje srednjih škola u opuštenom prostornom amijentu.

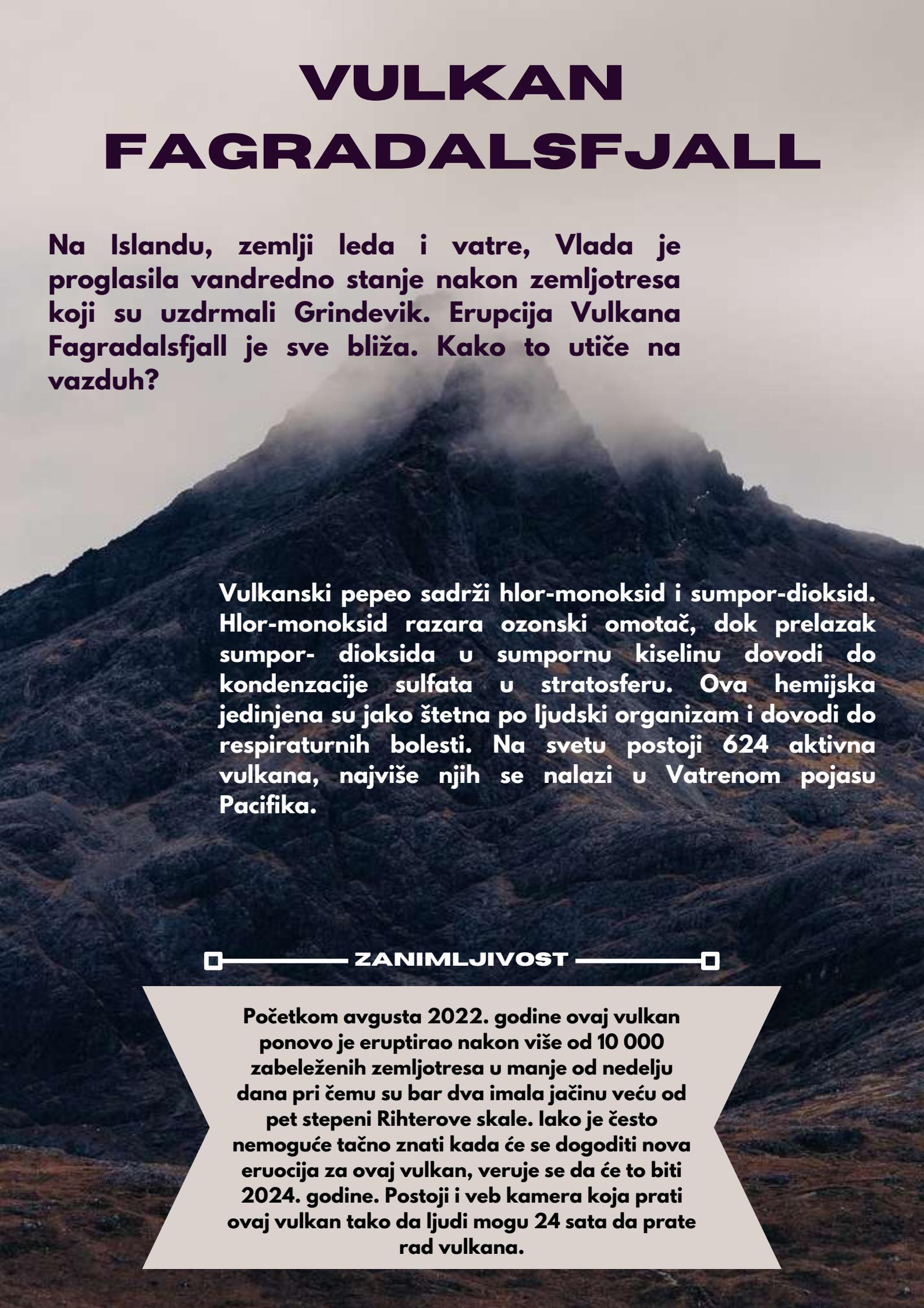
Sam događaj je bio u formatu naučne emisije. Učesnici su sticali znanje kroz prezentacije koje su govorile o neprestanoj želji čoveka da osvoji vazdušni prostor kao i o istorijatu letenja i avionu kao ljudskom gospodaru neba. Događaju je prisustvovala i vanredni profesor Snežana Pešić sa Prirodno-matematickog fakulteta u Kragujevcu, koja je govorila o letenju ptica i insekata, klizanju kroz vazduh sisara, žaba i paukova.

Učesnici su na kraju prezentacije postavljali pitanja kako bi dodatno razrešili sve nedoumice. Ciljevi projekta su bili motivisanje i osnaživanje učenika srednjih škola ka naučnom pristupu i shvatanju prirodnih pojava i procesa. Projekat je predstavljao „vetar u leđa“ učesnicima ka razvoju kritičkog odnosa i mišljenja i izgradnji naučnih stavova.

VULKAN FAGRADALSFJALL

Na Islandu, zemlji leda i vatre, Vlada je proglašila vandredno stanje nakon zemljotresa koji su uzdrmali Grindvik. Erupcija Vulkana Fagradalsfjall je sve bliža. Kako to utiče na vazduh?

Vulkanski pepeo sadrži hlor-monoksid i sumpor-dioksid. Hlor-monoksid razara ozonski omotač, dok prelazak sumpor- dioksida u sumpornu kiselinu dovodi do kondenzacije sulfata u stratosferu. Ova hemijska jedinjena su jako štetna po ljudski organizam i dovodi do respiraturnih bolesti. Na svetu postoji 624 aktivna vulkana, najviše njih se nalazi u Vatrenom pojasu Pacifika.

ZANIMLJIVOST

Početkom avgusta 2022. godine ovaj vulkan ponovo je eruptirao nakon više od 10 000 zabeleženih zemljotresa u manje od nedelju dana pri čemu su bar dva imala jačinu veću od pet stepeni Rihterove skale. Iako je često nemoguće tačno znati kada će se dogoditi nova eruocija za ovaj vulkan, veruje se da će to biti 2024. godine. Postoji i veb kamera koja prati ovaj vulkan tako da ljudi mogu 24 sata da prate rad vulkana.

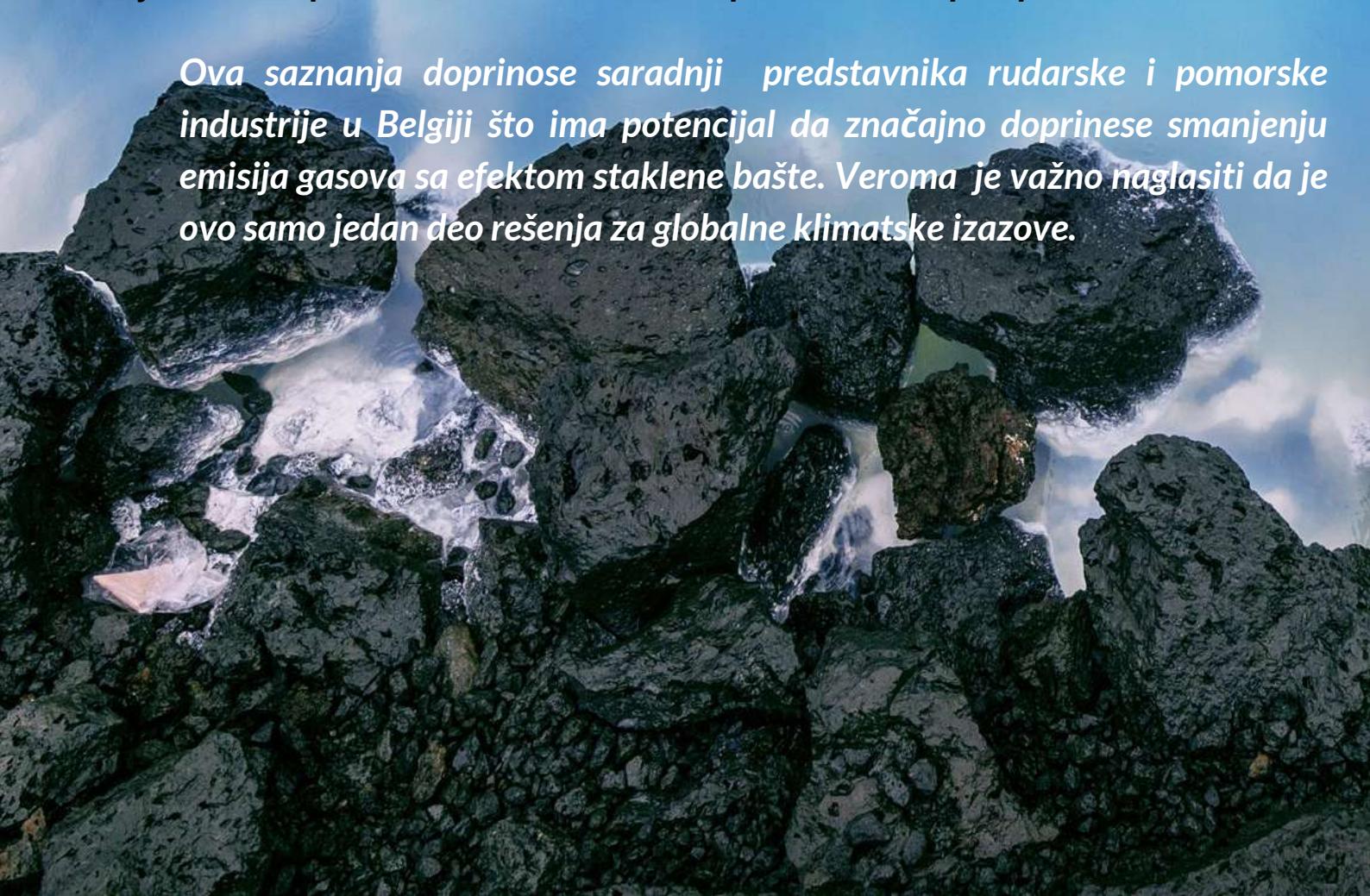
ISLAND KAO REŠENJE ZA VELIKI KLIMATSKI PROBLEM PLANETE

Šume su često opisivane kao pluća Zemlje, ali malo je poznato da Island ima još jednog iznenadujućeg saveznika u smanjenju ugljen-dioksida (CO₂) iz atmosfere. Tokom dvonedeljne ekspedicije na krajnjem severu Evrope, istraživači su otkrili da vulkanske stene bogate bazalom poseduju izuzetnu sposobnost apsorpcije ovog štetnog gasa.

Naučni brod Belžika posvetio je pažnju području oko Islanda, fokusirajući se na vulkanske stene formirane nakon erupcija aktivnih vulkana. Belgijski naučnici, u saradnji sa nekoliko Univerziteta, detaljno su analizirali ove stene kako bi razumeli njihovu sposobnost apsorpcije CO₂.

Otkriveno je da, kada ove vulkanske stene dođu u kontakt s vodom Severnog mora, pokazuju značajno povećanu sposobnost apsorpcije CO₂. Iako je poznato da mora i okeani imaju prirodnu sposobnost apsorbovanja CO₂, ovo otkriće ukazuje na to da prisustvo bazalta dodatno povećava tu apsorptivnu moć.

Ova saznanja doprinose saradnji predstavnika rudarske i pomorske industrije u Belgiji što ima potencijal da značajno doprinese smanjenju emisija gasova sa efektom staklene baštice. Veroma je važno naglasiti da je ovo samo jedan deo rešenja za globalne klimatske izazove.

VAZDUŠNA BANJA RUDNIK

Vazdušna banja Rudnik je poslednji u nizu projekata Naučnog kluba grada Kragujevac. Realizovan je u trajanju od septembra 2022. do jula 2023. godine.

Aktivnosti u okviru projekta bile su naučne šetnje i radionice, a ciljna grupa, učenici osnovnih i srednjih škola. Kroz planinarenje imali su priliku i da budu deo zanimljivih radionica u kojima su pravili zmajeve.

Zadatak ovog projekta bio je da se učenici na naučno-istraživački i multidisciplinarni način upoznaju sa Rudnikom, nauče nove veštine praktične primene naučnih saznanja.

VAZDUH IZVOR ŽIVOTA A NE SMRTI

Prema najskorijim podacima Evropske agencije za ekonomiju (EEA) u Evropi godišnje izgubi život više od hiljadu osoba mlađih od osamnaest godina.

Zagađenje vazduha je glavni ekološki rizik za očuvanje zdravlja svih generacija i znatno skraćuje životni vek. Studije sprovedene u dvadeset sedam zemalja EU ukazuju na to koje su najzagađenije države u centralnoj i istočnoj Evropi.

Prema izveštaju obavljenom u novembru 2023. godine, najmanje 200 hiljada ljudi svih uzrasta preminulo je u 2020. godini u Evropi zbog zagađenja vazduha u zemljama koje su članice Evropske agencije za zaštitu životne sredine (EU, Turska, Norveška, Švajcarska, Islanda i Lihtenštajn)

Dr Dragan Stojićević je započeo specijalizaciju opšte hirurgije 2010. godine a dečje hirurgije 2012. godine. Suosnivač Udruženja za hirurško i nehirurško podmladjivanje, za pružanje online edukacije iz oblasti estetike lica.

[*Intervju*](#)

Intervju sa Načelnikom gradske uprave za zaštitu životne sredine Draganom Marinkovićem

Dizajner

Autor tekstova

Autor tekstova

Dizajner

Autor tekstova

Autor tekstova

Autor tekstova

Mentor i autor projekta

Ja sam Emilija Todorović, učenica sam druge godine Prve tehničke škole, u Kragujevcu, smer arhitektonski tehničar. Dolazim iz Batočine, gde sam i rođena. Kao mala sam trenirala ples. Takođe volim da putujem i radim kreativne stvari. Želela bih da gluma bude moj životni poziv na čemu i radim. Postala sam članica tima „Veb magazin“ jer volim da istražujem i vrlo sam vešta u dizajnerskom poslovima.

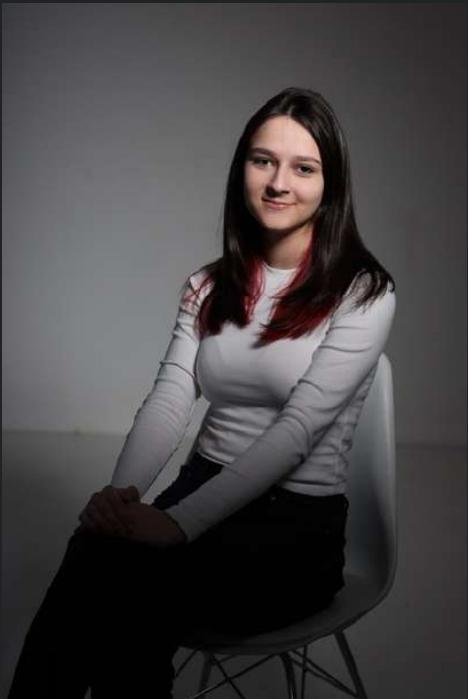
Ja sam Elena Bulatović, učenica druge godine medicinske škole, pedijatrijska sestra - tehničar. Dolazim iz Aranđelovca gde sam provela svoje detinjstvo istraživajući okolinu i isprobavajući nove aktivnosti. Volim da igram folklor i da se družim sa prijateljima u slobodno vreme. Uživam da provodim vreme sa decom i da pružam pomoć onima kojima je neophodna i iz tog razloga sam upisala pomenuti smer. U timu sam radila istraživački deo posla. Novo iskustvo koje sam stekla prilikom pravljenja Veb magazina doprinelo je razvoju veština u oblasti novinarstva i saznanju mnoštva informacija.

Moje ime je Maša Zečević, učenica sam druge godine Medicinske škole sa domom učenika „Sestre Ninković“, u Kragujevcu, smer pedijatrijska sestra - tehničar. Rođena sam u Novoj Varoši, gde sam i odrasla. Volim decu i volim da pomažem ljudima, zbog čega sam i upisala pomenutu školu. Jako sam druželjubiva, komunikativna i iskrena. Volim da treniram. Za sebe smatram da sam vrlo odgovorna i disciplinovana. Pridružila sam se timu „Veb magazin“ jer sam želela da steknem uredničko i novinarsko znanje, kao i veštine.

Ja sam Tijana Labudović, rođena sam u Kragujevcu. Učenica sam drugog razreda Prve tehničke škole, u Kragujevcu, arhitektonskog smera. Trenirala sam tekvondo i volim da se aktivno bavim sportovima. Jako sam otvorena i druželjubiva, uvek sam spremna za dobru zabavu. Priključila sam se ovom projektu, jer sam smatrala da na ovom Veb magazinu mogu da pokažem, ali i poboljšam svoje informatičke i dizajnerske veštine.

Ja sam Iva Jeremić, druga sam godine Prve kragujevačke gimnazije, društveno-jezičkog smera. Rođena sam i živim u Kragujevcu. Kao mala, oduvek sam volela muziku, te sam završila nižu muzičku školu, odsek klavir. Trenutno sam treća godina niže muzičke škole, odsek solo pevanje u školi „Dr Miloje Milojević“. Pridružila sam se ovom timu Veb magazina kako bih stekla nova znanja i unapredila veštine komunikacije i kreativnog pisanja.

Ja sam Mina Šarčević, učenica druge godine Medicinske škole, u Kragujevcu, na smeru pedijatrijska sestra-tehničar. Svoje slobodno vreme često posvećujem čitanju i pisanju što ujedno i predstavlja moj hobi. Takođe, još jedan od hobija mi je sport, a do sada sam se oprobala u mnogim aktivnostima poput odbojke, karatea, atletike. Veb magazin mi je privukao pažnju zbog toga što ovim putem možemo zajedničkim snagama da pobudimo svest o stvarima koje stavljamo po strani, a veoma su bitne, poput vazduha koji nas okružuje, a gotovo da ga zanemaruјemo.

Ja sam Milica Đorđević, učenica sam druge godine u Prvoj kragujevačkoj gimnaziji. Rođena sam i odrasla u selu Gornja Trnava nadomak Topole, ali trenutno živim u Domu učenika srednjih škola Artem. Volim da pisem u slobodno vreme, pisem ljubavnu poeziju uglavnom.

Volela bih da se bavim novinarstvom u budućnosti, to je jedan od razloga zasto sam se prijavila za Web magazin. Uživam u sportu, kada sam bila mlađa trenirala sam rukomet.

Moje ime je Nina Došlov. Rođena sam u Kragujevcu gde sam završila gimnaziju a zatim i osnovne studije na Filološko-umetničkom fakultetu, Univerziteta u Kragujevcu. Diplomirani sam profesor španskog jezika i hispanskih književnosti. Imam dugogodišnje iskustvo u realizaciji onlajn nastave kao i aktivno učestvovanje u izradi programa nastave u školi „bez papira“ (paperless school). U toku rada bila sam kreator i ko-predavač sekcije „Veštine javnog nastupa i prezentacije“ gde sam imala priliku da srednjoškolce pripremam za rad pred publikom, davanje intervja kao i izradu novinskih članaka. Organizator sam i koordinator takmičenja latinskog i španskog jezika, i učesnik na državnom takmičenju iz latinskog jezika sa učenicima druge godine gimnazije. Autor sam i realizator seminara Digitalne kompetencije kao preduslov za funkcionisanje u savremenom društvu. Odatle se i javila želja za stvaranjem magazina koji će biti spoj savremene tehnologije, veština pisanja i umetnosti dizajna. Autor sam projekta Veb magazina Naučnog kluba Kragujevca.

Neda Bogojević Preković, rođena u Kragujevcu, 25.08.1981. godine. Po zanimanju diplomirani biolog – ekolog. Radi u Centru za obrazovanje Kragujevac, kao istraživač – samostalni stručni saradnik za organizaciju obuka stručnog usavršavanja, treninga i stručnih skupova i koordinator je Naučnog kluba Kragujevac. Od 2016. godine, kada je NK i osnovan, Neda koordinira aktivnosti u okviru kluba, koje podrazumevaju različite projekte promocije i popularizacije nauke dobijene na javnim pozivima Centra za promociju nauke Beograd, kao i aktivnosti u okviru Godišnjeg programa NK Kragujevac. Autor je i realizator većeg broja seminara za zaposlene u PU, osnovnim i srednjim školama, od 2014. godine, a od 2019. godine i licencirani British Council trener za obuke u okviru projekta „Škole za 21. vek“.